

Nro. 46.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben Juniusiak 7-dik napján 1796-ik
esztendőben.

Ut sementem feceris, Ita et metes.

* * *
*Ugy nyúgtatod a' lányodat,
A' hogy veted az ágyodat:*

Hogy a' Frantzia szabadságnak duplászárát kénytelen a' Brúszszeli nép megfizetni, bizonyítja azt azon oda való tudósítás, melly szerint, a' réájjok vetett taxa fizetésnek elhordozására, magokat már is csak nem elégteleneknek tartják lenni. Már most a' Frantzia telhetetlen erőszáynak meg-töltésére nézve, mindenféle írásaik neveit, akár mi félek legyenek is azok, még hókopiák is, azokat meg-stempeleztetni kénytelenít-

tetnek. A' kereskedők a' magok listájokat, a' Notariusok a' magok protocollumokat, a' belső hivatalbeli emberek, a' magok jegyző könyveket, a' Procuratorok pedig minden leveleiket, mindenik lapon meg-bélyegeztetni tartoznak. A' Frantziák számáta gyűjtetendő pénz ilyen formálag való meg-szerzése modjához járúl az is, hogy az eddig ki-osztogattatott passusok, hogyha azokra új veres bégég nem üttetik, semmit érőknek lenni ki-hirdettettek.

A' *Brüszszeli* Máj. 19-ken költ tudósításaink szerént, a' *Luxemburg* környékében Requisitio alá vetett ifjú emberek hajhálzásainak, még sintsen vége, a' kik a' magok üldöztetéseknek menedék helyéül, még eddig mind az erdöket tartják lenni. A' Nemzet pedig, ámbár eddig is eleget szenvedett légyen, de még is az új Departementumok, osztályok előlljáróik által, millyen szabad akaratok szerént, millyen Tiranusokhoz illő módon tractáltassék, a' következő példa is bizonyítja; hogy a' lakosok a' magok lovaikról, addig is mig azokra a' Frantzia Respublikának szükségé lenne, új taxát fizetni erőltettettek, melly új taxa fizetésnek ezt a' nevet adták *Respectus pro Proprio!* Tulajdon iránt való betség!! — Én az ilyen betség adásra nem vágyodnám.

A' *Schaldis* Departementuma igazgatói azt végzettek-el, hogy onnan, a' *Rénus* mellyéki táborhoz kotsisoknak 3 ezer embereket vigyenek-ki, mellyet ha szép szerént véghez nem vihetnének, erővel is véghez vigyenek; de ezen árározásnak még eddig semmi ereje nem vólt. — Már most az egyesült Departementumokban, minden gabonát Requisitioiba akarnak venni, melly ha úgy talál esni, a' Frantzia szép szabadságnak, éhhalással adják-meg az árrát. — *Hollandiában* is az embereknek, mind személjek, mind pedig vagyoniájuk iránt, elégesség bátorság nem lévén, sok familiák *Brüszszelbe* és *Antverpiába* mentenek által: *Incidet in Scyllam, qui vult vitare Charybdim*

Batáviai Republika.

A' Máj. 23-kán irt *Lejdai* tudósítások szerént; a' Nemzeti Gyűlésnek Máj. 20-kán tartó ülésiben Frantzia Gen. *Beurnonvillének* olvastatott-fel egy levele, a' mellyben a' Nemzeti Gyűléshez, azért való háladatosságát jelenti ki, hogy egy hozzá küldött Decretuma által, a' *Batáviai* Republika táborá vezérlését réájja bizni jónak tartotta lenni, és egyfzersmind az iránt is bizonyossá kívánta tenni a' Nemzeti Gyűlést, hogy ő a' szabadságnak, és a' hazának őltalmazása végett, mindent kész lészen véghez vinni. — Ezen leveliben továbbá az iránt tett jelentést, hogy ő igen jónak találta lenni, az *Amsterdami* Garrisonba, egy Bataillon gyalogságot, és egy Eskadron lovaságot rendelni, és oda egy Frantzia Comman-dánszt is ki-nevezni, az említett truppok bé-szállítások iránt való szorgalmatosságot pedig az oda való Municipalitásnak ajánlani. Mellynek fel-olvasása, a' Nemzeti Gyűlésben igen nagy lármára adott alkalmatosságot. — Némelylek a' Gen. *Beurnonville* ezen tselekedét, ilyannak tartották lenni, mint a' miképpen az *Orániai* Hertzegek szoktak vala tselekedni; mások pedig a' Generál ezen tselekedét, a' maga auctoritássával való vízfza élésnek lenni tartották, a' harmadik rendbéliek pedig azt mondták, hogy a' Polgári dolgokra nézve ilyan formálag tselekedni, a' mint *Beurnonville* most tselekedett vala, az éppen tilalmas dolog volna, melly levél iránt utóljára kelve csak a' határozatato meg, hogy az egész levelet csak úgy tartsák, mint valamelly tudósítást, és azt a' nemzet szótossainak adják ismét a' kezekbe. — Az *Amsterdami* levelek pedig azt írják, hogy mi-nekutánna Gen. *Beurnonville*, a' maga szélja iránt az *Amsterdami* Municipalitást tudósította volna; a' Tanács egy Deputatio által azt kívánta *Beurnonvillének* meg-jelenteni, hogy az előttek igen kedves dolog lenne, hogyha az oda való Garnison el nem foglaltatná; de a' Generál, egy le-

vele által a' tanátsnak azt felelte: hogy az ő rendelése, a' katonai Planumra való nézve, melly fzerént *Helbertől* fogva *Dollaertig*, egy lineát kellene formálni, el-kerülhetetlenül szükséges lenne; melly fzerént, valameddig a' fő kvártély *Grönin-gában* léfzen, hogy mind addig *Amsterdamban* 1200-tól fogva 1400-ig való őrizet légyen, az el-kerülhetetlenül szükséges. A' Batavusok, az *Eso-pus* kölyköző kutyájáról el-felejtkeztek vala — a' kiknek újra meg-tsendült a' fülek arra a' hirre, hogy az *Argo* nevezetű 36 ágyus fregattájok, és egy Brigántinájok, az *Anglusoknak* egy 18 hajokból álló flotájok által az éjszaki tengeren el-vétetett, 2 Brigántinájok pedig hajó törést szenvedett volna, a' mellyen való emberek, nagy bajjal menthették meg magokat a' tengerbe való hullástól.

Az örökös helytartó jofzágainak el-adások a' Nemzeti Gyűlésben elé fordulván, a' felett újra nagy lárma támodott, melly végtére egy Commissionak adattatott által. — Minthogy pedig úgy tapasztaltatott, hogy *Hollandiában* sok Emigransok vólnának még, azért a' Frantzia Minister, hogy azoknak fel-zaklatások, és az egész Országból való ki-hajháfzások végett, illendő rendelés tétetessék, az kívánta.

Frantzia Ország.

A' *Párisi* Máj. 18-kán költ tudósittások fzerént, az 500 személjeből álló tanátsnak 17-ben tartatott ülésiben, azt adta a' Directorium tudtára, hogy a' Frantzia Respublika, és a' *Sárdíniai* Király között kötött békesség, 15-ben tökéletességre ment, és hogy az az iránt szolló tractának, mind a' két felek alája irták volna a' magok neveiket, mellyre való nézve annak helyben való hagyását, a' tanátsra bizza, a' melly a' végett, a' *Constitutio* fzerént mingyárt egy közönséges Commissióvá változott által. — A' Justitz-Minister pedig, a' Directorium rendelésére, az itelet

tételre ki-nevezett személlyek Directorának, azon-
 nal olyan parantsolatot adott-ki, hogy minden
 egyéb más színű dolgokat félre tévén, az öfzve
 esküdtek dolgaikat vegyék-elé, közölvén már a'
 Directorium még Máj. 14-kén mind a' két tanáttsal
 a' *Babœfnál* talált *Plánumat*, melly szerént a' Di-
 rectoriumat, e' mellett 7 Ministereket, a' Frantzia
 Országban benn lévő tábornak Generálját, és
 annak egész Generál-Staabját, a' Páris *interimalis*
 Commandansát, egész Generál-Staabjával együtt,
 hogy meg-öldököljék, azt végzették vala. el ma-
 gokban. — E' mellett, hogy a' két Tanáts házat
 is el-foglalván, a' Városból kimenő utakat bé
 tsinálják, a' Telegrafusokat is a' magok kezek alá
 vegyék, a' fegyver házakban találtató minden
 némü nagyobb és kissebb fegyvereket magoknak
 el-szedjék s. a' t.

A' *St. Menchouldi Drouet* nevezetü posta-
 mester, a' törvényt tévő Birák előtt áll immár,
 a' maga öfzve eskütt társával *Grachus Babœuffal*
 együtt, a' ki a' maga újságaiban, a' nép előljá-
 roinak, mind azt prédikállotta vala: hogy a' Fran-
 zia népnek nem volna még igaz szabadsága, és
 hogy minden jofszágokat egyenlöleg kellene fel-
 osztani. — Hogy pedig a' magok gonofz szándék-
 jokat, annyival könnyebben tökéletességre vihes-
 sék, a' pénzre való szer tevés végett, a' *Lioni*
 posztiliont meg-ölvén, a' nálla találatott minden
 némü portékákat fel-prédálták, és ezen gyilkos-
 ság adott alkalmatosságot arra, hogy az öfzve-
 esküdtek gonofz fel-tételei világosságra jöjjenek,
 a' kikhél, a' gonofzúl el-ragadozott pénzekből,
 sok bé petsételt pakétokat találtak-meg. — A'
 gonofzság végben vitele el-kezdésire *Floréál* 22-két
 (Máj. 11-két) határozták vala meg. — Az öfzve
 esküttek közül, Máj. 14-kéig ezek fogattattanak-
 el; u. m. *Lindet, Robert, Morell, Felix, Parreni,*
Coulon, Baere, Jorry, Gazni, Chretien, Lefranc,
Paris, Pellerier, St. Fargeau, Meugnet, Mounieur,
Flou, Reys, Choudieux, Pache, Lomy, Mossot.

Mindenféle tolvajságoknak, minden gyilkosságoknak, mellyek miatt az ember, se a városban, se pedig a falukon, bátorságban nem lakhatik vala, az öfzve eskütteket tartja okul a *l'Eclair* nevezetű újság, az által akarván ok pénzt keresni, a magokat hozzájuk tsatoltaknak fizetésekre. E' szerént, mond *Beridique: Drouet* úgy tselekedett, mint a' mikor a' Conventben egy *Jákobinus* szabadon beszélt volna, ő az orálo székéből ezt kiáltotta vala ki: *legyünk minnyájan tolvajok.* — *Louvet* a' maga *Journaljában* igen nagyon sajnálja azt, hogy midön *Drouet*, az *Austriai* fogságából, magát ki akarta vala szabadítani, miért nem szegte meg a' maga nyokát. — Némellyek azt hirlelik, hogy *Drouet* agyon lötte volna magát, de *Louvet* azon hirnek nem igaz voltát, és hogy *Drouet* a' törvényt tévök kezekbe volna, azt erőssíti.

Normándiának fő várossában *Rouenben*, a' *Jákobinusok* ismét útegetik ki a' fejeket, és a' nép felserkentésire, a' gyilkosságra ingerlő énekeket közönségesen kezdették énekelni. — Némellyek azt erőssítik, hogy az *Orléán* részén valóknak mind eddig elé a' lett volna a' tzeljok, hogy mihelyt a' *Jákobinusoknak* a' szerentse szolgálni fog, ok is magokat velek azonnal egyesítsék.

A' *Fárisi* igazgató szék, a' Polgárság közül sokoknak segyvert osztogattatott ki Máj. 11-kén, (a' mellyek töllek Octtobernek 5-kén vétettettek vala el,) őllyan véggel, hogyha a' szükség kívánni fogna, a' tsendességének meg-tartására nevezé, azokkal elé-álhassanak.

Az öfzve esküt *Jákobinusok*, *Frantzia Ország* Departementumaiba, a' magok *Emissariussokat*, nem tsak az, hogy ki-nevezték, hanem közüllök sokan, a' ki-rendelt hellyeikre már elis indultanak vala. — Midön *Baboeuf* examináltatott volna, azt mondotta: hogy néki a' gonofzságnak tselekedésiben semmi pajtásai nintsenek; de azon baráttyai, a' kik az általa is véghez vinni akart

jels dolognak tselekedetiben, segítségére kívántanak lenni, nem kevesen vagnak.

Az 500 személylekből álló tanátsnak 10-kén tartott gyűlésében, a' Directorium az öszve esküvés végett küldött követtségen kívül, még egy más követtséget is küldött által, azt jóvasolvan ezen követtség által az 500 személylekből álló tanátsnak; hogy a' közönséges bátorságnak megmaradására nézve, igen jó lenne *Párisból* egy rákás gyanus személyleket el-küldeni; annakokáért, a' vének tanátsa által is helyben hagyattott, ezen alább meg-irt *Decretum* adattattott-ki.

1) Hogy mind azok a' Polgárok, a' kik a' régi Conventnek tagjai vóltanak, és *Páris* Departementumaiban, valamelly közönséges hivatalt nem viselnének, 's minekelötte Deputatusoknak neveztettenek, azon Departementumban nem laktanak vólna; továbbá minden régi tisztviselek; a' szolgálatjokból ki-botsátott minden katoná személylek, a' kik 1793-elött azon Departementumokban nem laktanak; nem külömben az Emigransok vétkébe esett gyanus személylek, és az Emigransok listájokból ki nem huzattak, kétszer 24 óra alatt *Párisból* ki-takaradni el ne mulassák.

2) Ezt tselekedjék azok is, valakik a' Respublika határain kívül születettek, és valamelly bizonyos szolgálat tétele által, a' *Párisi* Diplomaticus corpushoz nem tartoznak, vagy pedig 1789-ben, Juliusnak 14-ke előtt, a' mostan tartozkodó Departementumaikban nem laktanak.

3) A' fennebb meg-határozott idő alatt pedig, azok a' személylek is mind ki takarodjanak a' magok Departementumaikból, a' kik vagy meg-íteltettek, vagy bé-panaszoltattak vala, és a' kik a' magok szakadságaikat, a' közelebb múlt esztendőbeli Juliusnak 26-kán költ *Amnestiút*, vetkeiknek feledékenységben való menését tárgyazó törvény által nyerték vala meg. — Szabadságában áll továbbá a' Directoriumnak

4) Az első, és második Articulusban ki-nevezett személyek közül, azt, a' maga Departementumában, továbbra is lakni meg-engedni, a' kinck az ő helyben való meg-maradását, a' Directorium a' Respublikára nézve hafznosnak itéli lenni.

5) Azok pedig, a' kiknek erre szabadság nem adattatik, és a' ki-szabott időn tul 10-nappal *Párisban* találatnak, vagy halálra büntetessenek, vagy pedig számkivetésbe küldetessenek.

Ezen Decretum, az 500 személyekből álló tanácsban, nagy zugásra adott alkalmatosságot. *Chazal* azt kívánta, hogy nem tsak a' Convent, hanem még az előbbeni törvényt tévő testnek tagjai is küldetessenek-ki *Párisból*. Mert úgy-mond ő, (*Chazal*), az 1791-dikbeli *Constitutio* szerzői, éppen őllyan veszedelmesek, mint a' millyenek, az 1793-beliek. Mellyre *Isnárd* nékie azt kiáltotta; hogy az 1793-beli *Constitutio*-nak egyik szerzője te vóltál. Az e' felett való *Disputatio*, utoljára kelve tsak oda ment ki, hogy a' *Chazal* fel-adásai meg-vettettek. *Léhardi* azt kívánta, hogy a' fennebb említett törvény, tsak azokra terjedjen-ki, a' kik hivatalokra újolag nem választattak; mellyre *Camus*, a' ki *Drouettel* vala a' fogságban, azt mondotta, hogy a' szerént, minthogy *Drouet* ismét Deputatusnak választatott vala, ő a' fennebb említett törvény alá nem tartoznék, a' Directorium pedig hogy kik légyenek az öfzve esküdtek azt igen jól tudja. Az ő egész *Plánuma* tsak a' vólt, hogy az igazgatásra való hatalom, azoknak mennyen a' kezekre, a' kik a' régi Convent tagjai vóltanak, és újolag nem választattattanak. De az e' felett való kegyetlen nagy-lárma után, a' *Léhardi* fel-adása is meg-vettetésén, utoljára kelve tsak a' határoztatott-meg, hogy egy arra ki-neveztetendő *Commissio*, adja az iránt a' maga vélekedését, hogy a' fennebb említett törvény által-hágói hová küldetessenek számkivetésbe. Mellyre *Pomme* azt mondotta,

hogy tellyességgel nem *Cayennébe* (déli Amérikába); mert *Collet d'Herbois* is mint Tirannus, azon szigeten uralkodván, azon sziget rövid idő alatt egészfen fel fogna prédáltatni, mellyek felett való tanátskozásokkal, az időt éjtszakai 11-óráig töltötték el.

A' Directorium, a' Gen. *Buonaparte* *Pidcen-*zából Máj. 9-kén küldött két rendbéli tudósítást, az 500 személjeből álló tanátsnak által-adta. *Bounaparte* pedig, az utolsó tudósításában azt igéri, hogy a' *Corregio* képei közül a' leg szebbeket fogná *Pármából* el-küldeni, mellyre való nézve, a' képek ki-választásokért, *Párisból* ahoz értő mester embereket küldjenek hozzája.

Hadi Történetek.

A' Máj. 26-kán *Valeggioból* küldött tudósítások szeréni, minekutánna a' Cs. K. seregek commandirozó Generáljának értésére esett volna az, hogy az ellenség *Bresciába* bé-nyomult volna, szükségesnek tartotta lenni, a' *Pechiarával* által ellenben fekvő Gen. Major *Liptay* truppjainak egy osztályával azon helyhez közelíteni, a' *Velentzei* tengeri vezérnek (*Proveditore*), és a' *Véronában* lévő *Peschierai* erősség Commandansának is, a' körülállásokhoz képest azt előre hirré tévén, hogy ötet azon truppok mozgására; az ellenség elé való nyomulása kényszerítette légyen.

Olasz Ország,

A' Frantzia Directoriumnak Gen. *Buonaparte*hoz küldett Kurirja, a' *Turini* levelek szerént a' közelebb múlt hónapnak 7-kén érkezett vala meg *Turinba*, ki is a' békesség meg-szerzése végett *Párisba* küldetett követekkel *Lionban* találkozáván, némely leveleknek, Status Minister Gr. *Hautevillének* való meg-adása után, azonnal utnak indúlt, hogy Gen. *Bounapartéhoz* mehessen. A' ki iránt úgy vélekednek, hogy a' *Turini* Udvarral

kötött fegyverszünésről kötött békesség iránt való jelentést, és más új rendelkezéseket vitt volna magával Gen. *Bounapartéhoz*.

A' Frantziáknak közelítésekkel, a' *Pármái* Hertzeg azonnal követeket küldött hozzájuk, ki is még Máj. 8-kán *Piácentzába* fegyverszünésről való békességet kötött vala velek, a' melly, mint szintén a' *Sardiniai* is, csak addig fog tartani, míg a' *Párisba* küldetett követjeik, a' békesség megszerzését tökéletességre vihetik. — De úgy, hogy a' míg a' meg-eshetnék, az alatt a' Hertzeg a' Frantziáknak 2 millió livrát fizessen, melly summából 500 ezer 5 napok alatt, a' több hátra lévő summát pedig, az az utánn következő hetekben fizesse le; e' mellet hámmokkal és szekerekkel együtt 1200 hámos lovakat; Dragonyosnak való nyerges lovakat pedig, nyereggel együtt 400-zat, és 100 tiszteknek való nyergeket adjon. De ezek mellett azt is meg-engedi a' commandirozó Generálnak, hogy az ő Hertzegségében találtató festett képjei közül 20 szabadon kiválaszthasson; utoljára pedig 14 napok alatt, a' *Tortonai* Magazinumba 100 ezer másá szénát, 50000 mása zabot, fog bé-szállíttatni, és 2000 darab szarvas marhát adni. De ezek felett, az egy darab ideig tartó barátság, és neutralitás megtartására, sok egyéb féle fel-tételek is tétettettek.

Hogy pedig ezen fel-tételeknek a' Hertzeg eleget tehessen, minden ezüstyit, a' pénz verő házba küldette, a' melly példát a' püspök is követett. — Máj. 12-kén *Piácentzába* 8000 Frantziáság érkezett-meg.

A' *Modénai* követ, Gróf *di S. Romano* 13-ban érkezett vizsza *Modénába* azzal a' tudósítással, hogy a' fegyverszünésről való békességet immár tökéletességre vitte volna, és hogy a' Frantziák *Plenipotentariussát* arra vitte, hogy az egy milliót érő, életre tartozandó szükséges dolgok megszerzésébeli kívánságától egészen el-állott. De ellenben meg-kellett azt igérni, hogy 6 millió

livrát kéz pénzül 10 napok alatt ki-fizetnek, a' fejedelemség galleriájából pedig, a' *Párisi Nationale Institutum* számára, 15 leg szebb képeket fognak küldeni. A' Frantziák pedig azt ígérték, hogy míg a' fejedelemségben fognak marsirozni, magokat emberséges ember módjára viselik, és mindent, a' mi nekik kívántatik, kéz pénzül fognak ki-fizetni. — *Bolognában* 17-kig minden tsendes-ségben volt.

A' *Toskániai* Nagy-Hertzeg, ilyen parantso-latot adott ki Máj. 14-kén *Livornóban*, hogy azon várostól és az ő tartományából minden Frantzia Emigránsok ki-takarodjanak, és attól 10 mért földnyire el-távozzanak.

A' *Spanyol* követ, *Cav Azara* Máj. 20-kán *Romából*, *Florentzián* kereftül, a' Frantzia táborhoz ment-el, hogy a' Pápa ő szentsége Birodalmaira való nézve, a' neutralitást ki-munkálodhassa. — A' *Korsikai* tudósítások szerént, az *Angliai* V. Király az ottan való fel-ládzadott népet úgy tsendesítette-le, hogy egy keményen tartó ütközet után, nagyobb részint őket le-vagdaltatta, sokakat pedig el-fogatott. Az *Angliai* flotta még mind *Tulon* körül kovályog.

Német Ország.

A' felső *Rénus* mellyéki tábornál is, Feldmarschal Gróf *Wurmser* Máj. 21-kén, a' fegyver-szünet a' Frantziáknak azon szokkal mondotta fel, a' mellyekkel Gen. *Kray* mondotta vala fel; az Ingenieur seregből Major *Fuhrmant* küldvén a' fel-mondással való izenettel a' Frantziák forposztyához Gen. *Marcéauhoz*. — De a' Cs. K. tábornál lévő minden forposztoknak, életek el-veztések alatt meg-tiltattatott, Juniusnak 1-ső napján reggeli 10 óráig, az ellenségre réá löni. — A' *Károly* Hertzeg fő kvártéllya Máj. 25-kén *Alzeiból* *Kreuzenachba* a' Feldmarschal Gróf *Wurmseré* pedig Máj. 26-kán *Kaiserslauternbe* tétettett által.

A' *Speyeri* Máj. 24.-költ tudósítások szerént, a' Frantziák a' fegyverfzünésnek 6llyan hamar való fel-mondását nem reménylették vala, és a' közönséges tudósításaink szerént, a' fegyverfzünés fel-mondása publicaltatása alkalmatosságával, a' Frantziák Generáljai azon nagyon meg-ütköztenek, a' köz-emberei pedig, a' had folytatásához való kedvetlenségeket annál is inkább ki mutaták, hogy már békességet reménylenek vala magoknak.

Helvétzia.

A' *Basiléai* Máj. 20.-kán költ levelek szerént, *Helvétziában* is rozsa ég a' tüzön, és hogy a' Frantziák, a' *Helvétusok* parokáikba nem akadnak gyakran igen kevésbe mulik el. — A' Frantzia Directoriumnak főképpen az a' tzielja, hogy az egész *Helvétzia*, minden benne találtó Emigransokat a' maga határiból ki-kergeessen, a' Frantzia Respublikát pedig, formális Respublikának lenni meg-ismérje. — Máj. 14.-kén *Barthelemy* a' *Basiléai* Magistratusnak egy *Notát* adván által, abba az a' jelentés v6lt, hogy mivel a' *Solothurni* Kántonban, nem tsak sok Emigransokat tapaszolt lenni a' Frantzia Directorium, hanem e' felett, az is meg-engedetett v6lna nékiek, hogy onnan a' nyughatatlanság magvát, Frantzia Országban el-vethessék, arra való nézve a' Frantzia Directorium szükségesnek tartotta lenni, a' *Solothurni* Kánton szelémi kordont huzni, annyival is inkább, hogy a' Frantzia Polgárok nemtsak az Emigransoktól, hanem a' *Solothurni* más lakosoktól is, gyakorta ill6tlen szokkal illettettek, és ezek mellett azon Kántonból Frantzia Országba egy fegyverkezett *Contrebandot* kergettenek v6lna, a' mellyből a' dolog már annyira ment, hogy a' *Helvétziaiak* a' Frantziákkal egynéhány versbe öfzve lövén, egynéhány emberek azon aklalmatossággal el is estenek. — *Barthelemy* a' Frantzia Directorium neviben már egynéhány helyekre kemény hangon irt azokhoz, a' kik a' Frantzia

Respublikát, Respublikának lenni, még meg nem esmérték, u. m. *Uri, Freiburg*, és több más helységek. Melly szerént, *Helvétziából* majd több új-ságokat fogunk venni.

Török Birodalom.

A' *Török Ország*ból vett leveleinkben az iránt tudósítatunk, hogy ámbár a' *Porta* nagy készületeket tétet légyen is, de hogy a' *Porta*, és *Muszka Birodalom*, egyik a' másikhoz ellenséges indulattal viseltetni nem kívánnak, nagyon igasságnak tettő dolognak láttatik lenni. — Hogy némelly truppok, a' belső nyugalom helyre állításában foglalatoskodnak, mások pedig, nagyobb részint *Drinápolynál* gyűlnek öfzve, hogy *Belgrádtól* fogva *Ismailovig* kordont huzzanak, az igaz. — Hogy némelly truppok, *Siriából*, és *Trebizontból*, *Drinápolyba* menni parantsolatot vettek légyen, annak az az oka; hogy *Konstántzinápolyban*, a' *Szultán* ellen való fel-támodástól tartanak, mellynek véghez viteliben, a' mint azt igaznak gondolják lenni, sokan, nem az utolsó rendű emberek közül foglalatoskodnak, a' kik közül valónak lenni tarják a' *Syriai Akry Basát* is. — A' *malécontentusok* a' *Szultán* ellen a' többek között az iránt is nagyon panaszoznak, hogy az ő mostani tanátsossai igen gyenge emberek, és nem az Országlás terheit hordozható, hanem csak a' magok ízemélyek boldogulását kereső emberek vólnának, a' kik a' *Status* javáról nem gondolkoznak; a' törvényről el-felestkeznek, és a' képpen maga a' vallás, és az ő *Bibliájok*, a' *Korán* is igen sokat szenvednek. Leg inkább pedig az idegenek ellen panaszoznak, a' kik a' *Szultán* előtt nagy betsületben tartattatnak, mellyekre való nézve a' rágalmazó irásokat, nem csak a' közönséges helyyeken, sőt a' templomjaikban (*Moschee*) el-kezdették szórni, a' mellyek által, a' fel-támadás tüzit akarják gerjeszteni. *Szaray* várossát azért akarják fel-égetni, el-pusztítani, mivelhogy azt tartják, hogy abban az *Ottoman-*

niai közönséges jónak, sok ellenségei vólnának. Mivel a' fel-lázadástól sok helyeken lehet tartani, a' Porta őllyan eszközökhöz akar nyulni, a' mellyek által mind a' belső mind pedig a' *Per-siai* határ széleken lévő tsendesség fenn marad-hasson, és erre való nézve szaporítja már a' Por-ta, mind a' szárazon, mind pedig a' vizen való erejét, hogy az Országban benn lévő ellenségei az által félelemben tartattassanak, az Orzágon kívül lévők pedig azok által meg-ijesztetessenek. *Smirnából* őllyan kedvetlen tudósításaink érkez-tenek, hogy ottan nem régiben 3000 házok égte-nek vólna el, az áruló bóltokkal egyetemben, a' melly miatt okoztatott portékákbeli kár, két mil-lió piásterre betsültetik.

Elegyes Tudósítások.

A' *Helvétziai* levelek szerént, a' *Frantziák* a' *Baseli* Püspöksségben 25000 emberekből álló tá-bort gyűjtötenek öszve, a' *Helvétusok* ellen. — A' *Frankfurti* Máj. 25-kén irt levelek azt hirtelik, hogy a' Császári és Német Birodalombéli hadi seregek 24-ben *Hundsrücken* felé elé nyomultanak vólna. — Hogy a' *Sardiniai* Király, a' koronáját le-tette, és a' fíjának által adta vólna, azt az oda való követ *Marquis de Breme* is költött hir-nek erőssitti lenni. —

Buonaparte a' Máj. 10-kén *Lodinál* tartott üt-közet felől azt mondja; hogy annál keményebb üt-közet nem történt. — A' *Májlándi* tudósítások szerént a' *Comoig* nyomult *Frantziák*, *Májlándtól* 6 millió *Contributio*t kívánnak fizettetni, más tu-dósítások szerént pedig sokkal kevesebbet. Az 500 személlyekből álló tanatsból, a' *Drouet* dolga meg-visgálására, és az iránta való vélekedés adásra egy 7 személlyekből álló *Commissio* rendeltetett ki, melly *Commissio* ezen személlyekből áll: *Dau-non*, *Berlier*, *Treithard*, *Doulces*, *Camus*, *Bezard*, és *Soulinac*. — *Frantzia* *Gen. Harpe*, a' *Pádus* vizénél való üt-közetben el-esett.

Koloniában az utzára nyiló minden ablakra 5 stüberből álló taxát vetetnek, melyet 3 napok alatt tartoznak le-fizetni. — A' *Károly Hertzeg* fő kvártélyá *Meifzenheimből*, *Birckenfeld-mellé*, *Baumholdenbe* tétetett által. — Gen. *Jour-dánnak* a' fegyverfzűnés fel-mondását Máj. 24-kén adták tudtára, mellynek hallására benne azért nem esett semmi változás, mivel már annak elötte 48 órákkal, néki azt a' *Spionnyai* meg-vitték vala.

Az *Insbrucki* Maj. 17-kén költ tudósításaink szerént, hogy a' *Frantziák Tirolisban* mindent öfzve ne gázoljanak, és az oda menni akaró szándékokban is meg-akadályoztassanak, az egész Grófságban lakozó minden emberek, a' magok Fejedelmek, Hazájok, Vállások, Országglások modja alkotmányá, Tulajdonok, Feleségeik, és gyermekeik meg-óltalmazásak végett, közönségesen fegyvert fogni magokban el-fzánták légyen; a' melly végett már egynéhány ezer kemény fegyverekben öltözött Polgárok, az egeknek védelmezése alatt, hogy a' meg-átolkodott ellenségnek ellent álhassanak, Országok széle felé menni, utra is indultanak. — Az egész Országokban, a' mint a' vének, úgy az ifjak is ezt kiáltyák: — Hadd jójjenek tsak a' *Frantziák*, mert meg-fogjuk mi nékiek mutatni, hogy mi az 1703-ban élt hűséges *Tirolisi* Polgároknál alább valók nem vagyunk. — Ezen hazájokat oltalmazni kívánó, és már fegyverben öltözött jó Polgárok közül egy valaki, az ide alább le-irt értelmű, és itten *Bétsben* B— P— Ur által, Magyar Versebbe szabádon fordított *Hadi Dallt* készítette vala:

Harsog a' *Trombita!* nosza a' *Hartz* felé
 Jöjjön, kibe *Német* bátorság szált belé!
 Kit ősi vitézség még most is nemesített,
 Vallás szeretete öfztönöz 's lelkesített.
 Ki *Uralkodóját* tiszteli, 's *Hazáját*
 Szereti: *Marsoljon!* fel-kötvén szablyáját. —

* * *

Jer mennyünk a' zászló alá! Istenünkért,
Lak helyünkért, 's áldott jó Fejedelmünkért.
Hartzoljunk! és bátran egy szível lélekkel,
Köz jóra egyesült hazafi kezekkel,
Familiánk 's Javunk meg-maradásokat
Őrizzük, példánkal serkentvén másokat.

* * *

Te! a' kohorlóknak vad fajja 's tsordája,
Melly éhesebb mint a' *Titzius* kányája;
Kit az éhség, inség, 's a' szomjuság heve
Gyilkos pufztittová 's prédálóvá teve.
El-jöhetz! de tudd meg, veled szembe szállunk,
'S viaskodván veled, addig meg nem állunk,
Mig mind el nem vesznek, a' kik el nem futnak,
Jaj azoknak, a' kik ezen helyre jutnak!

* * *

A' Hűség, a' mellyel kérkedik *Tirolis*,
Elégge ki tettzik, avagy tsak abból is,
A' mit ezer het száz három (a) fel-jegyjeze
Rolla; hogy tudnillik van esze van keze.
Ifjui ereje, 's férjfi bátorsága
A' mellynek nem árthat ellenség soksága. —

* * *

Rajta hát Pajtásink! mennyünk viadalra,
Ellenségeinket verjük jobbra 's balra. —
El-közelget majdon hozzánk a' vakmerő
Gallus. Légyen együtt az egyesült erő!
Egy kéz, a' másikat fogván, úgy rukkoljunk!
A' Trombita szóra; semmit ne táguljunk!
Viadali jel szó, e' légyen közöttünk:
*Vallás, Haza, 's Császá*r óltalmára jöttünk.

(a) A' midön a' fel-fegyverkezett Tirolisi Nép,
tsak egyetlen egy lovas Regiment, és egy pár
Bataillon regularis sereg által segítettvén, a'
tartománynak déli, és északi részeit vitézül
öltalmozta.